

lehetőséget a hatékony munkára és a fejlesztésre...

XXII. A MOZGÓKÖNYVTÁRI EGYSÉGEKET az ellátandó terület földrajzi adottságainak, a könyvtári rendszer

szolgáltatási programjának, a népsűrűségnek és a lakosság megoszlásának megfelelően kell megtervezni és kiválasztani.

Bulgária

A Művészeti és Kulturális Bizottság, a Pénzügyminisztérium, a Földművelésügyi Minisztérium, a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága, a Szakszervezetek Központi Tanácsa, a Központi Szövetkezeti Szövetség, a Kisipari Termelőszövetkezetek Központi Szövetsége határozata a népművelési intézmények – a csitalisték, a szakszervezeti művelődési házak, a klubok és a könyvtárak – pénzügyi ellátásáról, anyagi-technikai bázisuk erősítéséről

I. A csitalisték pénzügyi ellátása

1. A csitalisték anyagi bázisának erősítéséről és fenntartásuk költségeiről az egész helyi társadalomnak, mindenekelőtt a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek és állami gazdaságoknak, a vállalatoknak, szövetkezeteknek és egyéb gazdasági szervezeteknek kell gondoskodniuk.

Ezért:

a) Minden termelőszövetkezet és fogyasztási szövetkezet igazgatótanácsa költségvetési keretéből biztosítsa a körzetébe tartozó csitalisték támogatását. A támogatást a szövetkezet évi közgyűlése szavazza meg, és vegye fel éves tervébe és költségvetésébe.

b) Minden üzem és vállalat igazgatója és szakszervezeti bizottsága biztosítson évente rendszeres anyagi fedezetet a helyi csitaliste támogatására, ugyanígy az állami gazdaság igazgatója és szakszervezeti bizottsága a körzetükben működő csitalisték támogatására. A megszavazott összeget vegyék fel évi költségvetési tervükbe, a szociális és kulturális alap, ill. a vállalati alap terhére.

c) A kisipari termelőszövetkezet igazgatótanácsa költségvetésében biztosítson fedezetet a helyi csitaliste támogatására.

A támogatás mértéke részben a gazdaságok, üzemek, vállalatok és szövetkezetek lehetőségeitől függ, valamint attól, hogy mire van szüksége a csitalistének, tevékenysége valóban kulturált körülményeinek biztosítása és kulturális tömegmunkájának minél szélesebb körre való kiterjesztése érdekében.

2. A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, üzemek és szövetkezetek körzetében működő csitalisték között a támogatás összegét a fenti intézmények vezetősége a megyei és községi művészeti és kulturális tanácsok javaslata szerint ossza fel, a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség megyei és községi bizottságaival egyetértésben.

3. A gazdaságok, szövetkezetek és üzemek által előirányzott évi összeget egyenlő részletekben, háromhavonként kell folyósítani a csitalisték számára...

4. A Művészeti és Kulturális Bizottság, a Pénzügyminisztérium, a Földművelésügyi Minisztérium, a DKISZ Központi Bizottsága, a Szakszervezetek Központi Tanácsa, a Központi Szövetkezeti Szövetség és a Kisipari Termelőszövetkezetek Központi Szövetsége, valamint ezek megyei szervei szigorúan ügyeljenek a csitalisték támogatásához szükséges anyagi eszközök biztosítására.

II. Az üzemek, vállalatok és ktsz-ek művelődési házainak, klubjainak és könyvtárainak pénzügyi ellátása

1. Az üzem és vállalat igazgatósi-gazdasági és szakszervezeti vezetősége, valamint a ktsz vezetősége javítsa az üzem, vállalat, szövetkezet művelődési házának, klubjának és könyvtárának pénzügyi ellátását, hogy tevékenységük az időszzerű követelmények színvonalára emelkedjék. E célból a vállalat gazdasági vezetősége a szakszervezeti és a DKISZ-bizottságokkal egyetér-

tésben irányozza elő évente a művelődési ház, klub vagy könyvtár fenntartásához és működéséhez szükséges költségeket, a szociális és kulturális alap, ill. a vállalati alap terhére.

III. A népművelési intézmények anyagi-technikai bázisának és tevékenységének további javításáért

1. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok, a vállalatok, a fogyasztási és a kisipari szövetkezetek által nyújtott anyagi támogatást a csitalisték, művelődési házak, klubok, könyvtárak, valamint az ifjusági művelődési házak és klubok korszerű anyagi-technikai bázisának megteremtésére kell fordítani...

A Művészeti és Kulturális Bizottság az érdekelt főhatóságokkal együtt dolgozzon ki mintajegyzékeket a csitalisték, művelődési házak, klubok és könyvtárak berendezéséhez; dolgozzon ki korszerű butormodelleket, valamint tippsterveket a könyvtárak, klub- és szakköri helyiségek, az előterek stb. kialakítására.

2. Teremtsék meg a művészeti öntevékenység sokoldalú fejlődésének lehetőségét...

3. Bocsássanak a könyvtárak rendelkezésére megfelelő helyiséget a szabadpolc-rendszer bevezetésére és olvasóterem létesítésére. Szereljék fel ezeket speciális állványokkal és asztalokkal. Biztosítsanak gazdagabb anyagi eszközöket a könyvállománynak szak- és szépirodalommal való gyarapítására.

A megyei művészeti és kulturális tanács, a megyei DKISZ szervezettel és a szakszervezetek megyei tanácsával, a ktsz-ek megyei tanácsával és a megyei szövetkezeti szövetséggel együtt hasson oda, hogy a csitalisték, a művelődési házak, klubok és könyvtárak kulturális tevékenysége még szorosabban kapcsolódjék a vállalatok, gazdaságok és szövetkezetek gazdasági feladatainak teljesítéséhez, a népgazdaság intenzívebb fejlődéséért és termelékenységének fokozásáért folytatott harchoz...

--.--.--

Az ETO magyar nyelvű teljes kiadásáról

BABICZKY Béla

A Nemzetközi Dokumentációs Szövetség (FID) 1968-ban végzett felmérése szerint az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) használóinak száma a világon hozzávetőlegesen 110 000 könyvtár és tájékoztatási intézmény. A használatban lévő - 1945 után megjelent - különféle terjedelmű ETO-táblázatok száma pedig meghaladja a 170 000-et. (1)

A FID felméréséhez a magyarországi adatokat a FID Magyar Nemzeti Bizottsága felkérésére az Országos Osztályozási Bizottság (OOB) szolgáltatotta a Könyvtári Minerva (1965) adatai figyelembevételével és az abból kiválasztott ETO-használó könyvtárak megkérdezése alapján. Ezzel a reprezentatív felméréssel lehetőség nyílt arra is, hogy egyúttal adatokat kapjunk a hazai ETO-kiadások iránti igényről és általában az ETO hazai alkalmazásának színvonaláról.

Közismert tényként szoktuk emlegetni, hogy a magyar könyvtárak a felzabadosulás óta egységesen az ETO-t használják. Nem szabad azonban ma már figyelmen kívül hagynunk, hogy könyvtárügyünk és tájékoztatási intézményeink fejlődésével jelentős területek más osztályozási és feltárási módszerek bevezetését is szükségesnek tartották, s a kép ma már korántsem ilyen egységes. Ennek ellenére az ETO-használók abszolút száma mégis nőtt.

Magyar nyelven 1950-1954 között a rövidített ETO táblázatai sokszorosításban 4 kiadásban (nem hivatalos kiadásként) kerültek forgalomba, kiadásonként 800-1000 példányban. Az 1958-ban (még szintén FID-kiadványszám nélkül) megjelent nyomtatott rövidített táblázat is csak 1150 példányban látott napvilágot. E kiadások megjelenésük után igen gyorsan teljesen elfogytak, és az újonnan létesülő vagy fejlődő könyvtárak és tájékoztatási intézmények éveikig nem juthattak hozzá e fontos munkaeszközhez.